

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVÁR, 1952. február 23. szombat. A R A 20 B A N I IX. ÉVFOLYAM. 45. SZÁM.

A szocialista versenyek kiszélesítésével küzdenek új pénzünk megszilárdításáért a „Carbochim”-ban

Elkesken küzdenek a kolozsvári „Carbochim”-gyár dolgozói öt éves tervünk második esztendei előirányzatának határidőelőtti teljesítéséért. Az összmunkásság 72 százaléka szerződésben vállalta, hogy növeli a munka termelékenységét, minél nagyobb megtakarításokat eszközöl és állandóan javítja munkája minőségét. Az üzemi munkásai már januárban szép eredményeket értek el: havi tervelőirányzatukat 104,8 százalékkal teljesítették. A versenyek során újabb négy dolgozó emelkedett az élmunkások sorába. Nagy Béla, Sánta Dénes, Nicolae Constantin és György Márton elvtársakat lelkesen javasolták dolgozó társaik élmunkásnak, mert mindvégig élen jártak a versenyben: átlagosan 60—70 százalékkal haladták túl normájukat.

Az elmúlt év utolsó hónapjában élmunkás címet nyert

Dobai Béla mester becsülettel megtartotta a megítélt elnevezést. Eddig két újítással járult hozzá a munka termelékenysége növeléséhez. Jelenleg egy újabb észszerűsítésen dolgozik.

A „Carbochim” dolgozói a pénzreform tiszteletére elhatározták, hogy tovább szélesítik a szocialista versenyeket, mind többen és többen kapcsolódnak be az új pénz megszilárdításáért folytatott küzdelembe.

A „VICTORIA” KÖTŐTÁRUGYARBAN

Öt éves tervünk második évének megkezdésekor a „Victoria” kötöttárugyár ifjúsági megújították a versenyszervezőket, célul tűzték ki a munka termelékenységének fokozását, gyártmányaik minőségének megjavítását. Az eredmény nem maradt el. Így az egyes számú brigád Keresztes

Margittal az élen 145,7 százalékkal tett eleget tervelőirányzatának. A kettes brigád Szabédi Irén vezetésével 45,2 százalékkal termelt többet. A harmas számú brigád szintén jó eredményt ért el: 23 százalékkal adott többet terven felül, új tervünk első hónapjában. A munka üteme azóta sem csökkent, hanem állandóan emelkedik.

Szerdán, február 20-án, a kettes brigád a közeledő világhíjúsági hét tiszteletére rekordnapot szervezett. Ezen a napon a brigád tagjai munkájuk és szaktudásuk legjavát adták. Ennek következtében csúcseredményt értek el. Így például napi normájukat 131 százalékkal haladták túl. Ugyanakkor munkájuk minősége elérte a 99,50 százalékot. Az ifjúságok elhatározták, hogy újabb, nagyszerű eredményekkel harcolnak a terv sikeres teljesítéséért.

A Szovjet Hadsereg a béke sziklaszilárd őre

Harmincegy esztendővel ezelőtt 1918 február 23-án a fiatal szovjet állam hadserege megsemmisítő csapatát mért az állig felfegyverzett, betolakodó német imperialista csapatokra. Ezt a dicsőséges napot, a Szovjet Hadsereg születésének napját a Szovjetunió népei és a világ dolgozói minden esztendőben bensőséges keretek között ünneplik meg.

Dicsőséges és győzelmes nap volt 1918 február 23, amelyet a diadalmas, történelmi jelentőségű idők követtek. Tizennégy rabló imperialista hatalom állig felfegyverzett zsoldosai támadták meg galádul a munkások és parasztok szabad hazáját, amely a világ történelmében először tűzte ki céljait, hogy Marx és Engels tanításait Lenin és Sztálin vezetésével valósággá változtassa. A fiatal szovjet állam népeinek határtalan ragaszkodásából és önfeláldozásából született új hadsereg csodákat művelt. A tizennégy intervencionista hatalom hadi tudományokban jártas hadvezérei és az arannyal megvásárolt árulók csufos vereséget szenvedtek. A nagy Lenin felhívására a munkások hatalmas tömege: öregek és fiatalok otthagyták a gyárakat és az ellenséggel szembeni hátráltalan gyűlölettel eltelve a fiatal szovjet állam iránti teljes bizalommal, forradalmi lelkesedéssel harcoltak a betolakodók ellen. A fiatal szovjet állam hadseregének katonái a harcok tüzeiben tanulták meg a fegyverforgatást, Lenin és Sztálin, a Bolsevik Párt szava avatta őket rettenthetetlen hőskökké, diadalmas harcosokká.

kai mindannyian a dolgozók hatalmas családjának a fiai. Ebben a hatalmas és legyőzhetetlen hadseregben a Szovjetunió valamennyi népe megtalálta a maga helyét. A nagyszerű lenini-sztálini nemzeti politika, a hatalmas Szovjetunió valamennyi népének teljes szabadságot, fejlődést és boldogságot biztosított, ennek tudható be, hogy a szovjet népek nagy családjá egy emberként állott és áll ki a szovjet haza védelméért.

Harmadik fő sajátossága, amelyről Sztálin elvtárs beszélt, a proletár internacionális szelleme, amely minden szovjet katonát áthat és lelkesít. A Nagy Honvédő Háborúban a Szovjet Hadsereg nemcsak hazája felszabadításáért harcolt a fasiszta fenevadak ellen, hanem minden elnyomott nép szabadságáért is. Ezt mi tudjuk a legjobban, délkeleturópai népek, akik a szovjet katonák hatalmas véradozatai és világraszóló győzelmei folytán váltunk szabaddá. Hazánk dolgozói a Szovjet Hadseregnek köszönhetik, hogy megszabadultak a fasiszta iga alól és a munkásoktól elharcos Pártjának irányításával a háborús romok eltakarítása után, örökre lerázták magukról a burzsoá-földesuri elnyomatást.

Az egyre éleződő nemzetközi helyzetben, a világ mindinkább két egymástól élesen elkülönülő táborra: az imperialista háborús támadók táborára és az egyre hatalmasabb béketáborra szakad.

A világ dolgozóinak és békeszerető emberének a reménye és leg-hatalmasabb támasza a Szovjetunió és dicsőséges hadserege. A Szovjet Hadsereg nemcsak a béke hadserege, hanem a győzelem hadserege is. Legyőzhetetlen hadsereg, mert sorában olyan harcosok vannak, akik tudják, hogy miért harcolnak. Minden egyes tagján a szocializmus és béke megvédésének ügye hevíti. Ez tette és teszi lehetővé, hogy a Szovjet Hadsereg mindig és minden támadó felét győzedelmeskedik.

A Szovjet Hadsereg születése napját az egész szovjet nép bensőséges, forró szeretettel ünnepli. Népköztársaságunk dolgozói a szocializmus építő alkotó munkájával ünneplik meg ezt a napot. Megünnepeljük azokat a háborús harcosokat, akik vérük feláldozásával vívták ki szabadságunkat és kegyelettel emlékezünk meg a hősről, akiknek hamvai itt pihennek szabad hazánk földjében. A mai ünnepnapon ígéretet teszünk, hogy a felszabadító Szovjet Hadsereg példáját követve a szocialista hazafiság és a proletár nemzetköziség szellemében rettenthetlenül harcolunk a békeért.

Elindultunk mi is a békés, napfényes élet útján

Megalakulása óta figyelemmel kísértük a járai „Szocializmus győzelme” kollektív gazdaság minden-napi életét. Állandóan szemmel tartottuk az ott folyó munkát. Meggyőződünk arról, hogy Pártunk vezetésével végzett és jól szervezett közös munka eredménye sokkal bősegebb gyümölcsöt ad, mint a szétaprózott parcellákon kinlódó szegény- és középparasztok egyéni munkája. A kollektivisták megerősítés nélkül nagyobb eredményeket mutathattak fel, mint mi, akik látszólag vakulástól dolgoztunk és örökök kinlódunk.

Végképp meggyőződünk arról, hogy a géppel, tudományosan végzett földművelés összehasonlíthatatlanul több termést ad, mint az elavult termelési módszerekkel való gazdálkodás. Megértettük, hogy a kollektív gazdaság sokkal könnyebb az élet és eredményesebb a munka. A kollektivisták buzából 8—10 mázsával, kukoricából és más terményből még ennél is nagyobb hektáronkénti terméshozamot értek el, mint mi. Mindezekről saját szemünkkel meggyőződünk, alaposan áttanulmányoztuk a kollektív gazdaság alapszabályzatát és elhatároztuk, hogy mi is rálépünk a Párt által mu-

tatott helyes útra. Felvételi kérésünket a kollektív gazdaság közgyűlése jóváhagyta és ettől a perctől kezdve mi is ennek a nagy családnak tagjai lettünk, s mint kollektivisták örökre megszabadultunk az egyéni gazdálkodás átkos bűncseleitől.

Nagy örömmel visszük be a kollektív gazdaságba termőföldünket, igasállatainkat és gazdasági felszerelésünket. Igérjük, hogy a kollektív gazdaság alapszabályzatának minden pontját betartjuk és mindig példaadóan dolgozunk. Szorgalmas munkával, politikai tudásunk és szakmai ismereteink állandó fejlesztésével igyekszünk a kollektív gazdaság további eredményeit növelni. Jó munkánkkal a régi kollektivistákkal egysorban fogunk dolgozni, kollektív gazdaságunk felvirágoztatásáért, életkörülményeink megjavításáért és mindenekelőtt a népek nagy ügyéért, a béke megvédéséért.

Németh János és felesége, Németh István és felesége, Czabó Ferenc és felesége, Koszta Ferenc és felesége, Szabó József és felesége, szegény- és középparasztok, MNSz-tagok, új kollektivisták.

TERVSZERŰEN FOLYNAK A TAVASZI ELŐKÉSZÜLETEK SZILÁGYBALLAN

A falu dolgozó földművesei nagy lelkesedéssel készülnek a tavaszi vetési munkára. Minden törekvésük arra irányul, hogy az idén még nagyobb terméseredményeket érjenek el, mint a múlt évben. A vetési előkészületeket Margit Florian, a néptanács titkára irányítja és állandóan ellenőrzi annak menetét. A szerszámjavító központok teljes lendülettel működnek. Az 1-es számú javító központnál Domokos Lajos fáradtságot nem ismerve éjjel-nappal dolgozik, csak hogy jóval a tavaszi munkák megkezdése előtt minden ekeborona és más gazdasági felszerelés üzemképes állapotban legyen. A faluban mindenki elvégezte a trágyahordást és a vetőmagtisztítás is befejezés előtt van. A vetési előkészületek végrehajtására való mozgósításban tevékenyen részt vesznek a MNSz helyi szervezete vezetői, a körzet- és utcafelelősök egyaránt. A néptanácsi képviselők úgy a munka elvégzésében, mint a dolgozók mozgósításában élen járnak. Kifejlesztett munkájáért dicséret illeti Bone Gyula néptanácsi képviselőt.

K. S., tudósító

Népköztársaságunk minden tájáról

A VASUTASOK NAPJA TISZTELETÉRE 17 TONNA SZENET TAKARITOTTAK MEG

A nagybányai mozdonyjavító műhely munkásai nagyszerű munkagyőzelmekkel fogadták a Vasutasok Napját. E nevezetes nap tiszteletére az egész munkakollektíva bekapcsolódott a szocialista versenyekbe. Eredményeiket a szovjet módszerek alkalmazása tette lehetővé.

Dani László és Somfalvi József mozdonyvezetők Nina Názárova szocialista gépgondozási módszerének alkalmazásával 15 ezer kilométer utat tettek meg javítás nélkül. Így a nagybányai vasúti egység élmunkásai váltak. Várasu Alexandru mozdonyvezető él-

munkás, Filip Péter és Péntek Ödön fűtőkkel együtt 17 tonna szemet takarítottak meg.

CSOMAKÖZ DOLGOZÓI ÖRZIK AZ ÚJ PÉNZ ÉRTEKÉT

Nagykároly-rajonban a Csomaköz községi szövetkezet elnöke a pénzreformot követő napokon agitátor csoportokat alakított az árucsereforgalom kiszélesítéséért. Az agitátorok felvilágosító munkája nyomán számos dolgozó paraszt megértette, hogy csak akkor erősíthetik az új lej értékét, ha terményeiket a szövetkezetben értékesítik. Pop József dolgozó paraszt 1500 kiló kukoricát, Pati József 700 kiló rozst, 40 kiló hagymát és 60 tojást, Oláh István 450 kiló rozst,

Pop István 1656 kiló kukoricát értékesítettek a szövetkezetben. Példájukat sokan követték, úgy, hogy február 7-ig a szövetkezet 87 ezer kiló gabonát, 6 ezer tojást és más terméket vásárolt fel.

ZENEI KÖR ALAKULT A LUGOSI „EFTIMIE MURGU” KULTUROTT-HON KERETÉBEN

A lugosi „Eftimie Murgu” kulturotthon keretében zenei kör alakult. A zenei kör az ifjúsággal vitákat rendez a zene művészet kérdéseiről, a klasszikus és népi zene hagyományairól. Az alakuló ülésen az ifjaknak Mircea Idoveanu „A szovjet zene” címmel tartott előadást.

A szovjet kormány válasza a Német Demokratikus Köztársaság kormányának a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Nagybritánia és Franciaország kormányaihoz intézett felhívására

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASS jelenti: A Német Demokratikus Köztársaság kormányva február 13-án felhívást intézett a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Británia és Franciaország kormányaihoz, amelyben sürgel a Németországgal való békeszerződés megkötését. A felhívásban a Német Demokratikus Köztársaság kormányva rámutat arra, hogy bár közel hét esztendő telt el a hitlerista Németország kapitulációja óta, Németország még ma is nélkülözi a békeszerződést, s a német népnek nincsen lehetősége arra, hogy egységes, független, béke- és demokrácia-szerető államot építsen magának.

A Német Demokratikus Köztársaság kormányva ama reményét fejezi ki, hogy a négy hatalom kormányva figyelmét fordít erre a kérésre, támogatja ezt a kérést és mielőbb megkötik a békeszerző-

dést Németországgal.

A szovjet kormány megbízásából a berlini szovjet diplomáciai misszió vezetője, G. M. Puskin február 20-án Otto Grotewohlnek, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökének az alábbi választ nyújtotta át a fenti üzenetre:

„A szovjet kormány igazolja a Német Demokratikus Köztársaság kormányának a Németországgal kötendő békeszerződés sürgetésére vonatkozó üzenetének vételét, amelyet a német kormány a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Nagy-Británia és Franciaország kormányainak eljuttatott.

A Szovjetunió kormányva osztja a Német Demokratikus Köztársaság kormányának álláspontját, amelyet üzenetében kifejtett és hasonlóan nem minősíti rendesen azt a körülményt, hogy a háború befejezése után hét évvel még nem

kötötték meg Németországgal a békeszerződést, s a német állam szét van tagolva. A szovjet kormány szükségesnek tartja, hogy Németországgal késedelem nélkül megkötés a békeszerződést, a potsdami határozatnak megfelelően, Németország részvételével, mert meg van győződve arról, hogy ez Európa összes békeszerető népei érdekeinek megfelelő.

Annak tudatában, hogy a Németországgal kötendő békeszerződés az európai béke megerősítése szempontjából a legnagyobb jelentőséggel bír, a német békeszerződés megkötésének siettetésére és Németország egységének helyreállítására a szovjet kormány maga részéről mindent elkövet, ami csak módjában áll.

A szovjet kormány várja, hogy a Németország felett ellenőrzést gyakorló többi hatalmak is megtegyék a szükséges lépéseket.”

Jacques Duclos elvtárs harcra szólítja a hazafiakat Franciaország megmentésére

PARIZS. (Agerpres.) — A „Humanité” közli Jacques Duclos, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottsága titkáranak, a párt plenáris ülésén elmondott beszédét. Jacques Duclos, miután elemezte a nemzetközi helyzetet, foglalkozott Franciaország helyzetével és kijelentette:

„Pártunk, amely a hitleri betolakodókkal szembeni ellenállás lelke volt, ma országunk függetlenségéért és a békéért vívott harc élén áll. Ebben a harcban a munkásosztály az egyetlen osztály, amely a nemzet érdekeit képviseli.

Ha megvizsgáljuk, hogy milyen következményekkel járt az amerikai politika a francia munkásosztályra és a dolgozó lakosság széles tömegeire nézve, igen fontos következtetésre jutunk. A munkásosztálynak kell megszerveznie az amerikai imperialisták parancsára folytatott háborús politika következményeit. Ez a politika gazdaságunkat háborús gazdasággá változtatja át.

Ezzel kapcsolatban hozzá kell tennem, hogy lehetséges és szükséges is konkrétan rámutatni, kit terhel a felelősség országunk jelenlegi siralmas helyzetéért. Harcunkat természetesen az amerikai imperialisták, a kormányban lévő lakájai és azok ellen kell irányítani, akik támogatják háborús politikájukat, beleértve a szocialista párt és a gauleisták párt fasiszta vezetőit.”

Az amerikai imperializmus

által a nemzetközi kereskedelem terén az országra kényszerített korlátozásokkal kapcsolatban Duclos elvtárs hangsúlyozta: „Az amerikai imperialisták nem óhajtják normális kereskedelmi kapcsolatokat megteremtését a Kelettel. Ez a tény nagy mértékben hozzájárul az amerikai politika elleni mozgalom kiszélesedéséhez.

A jóhiszemű emberek mind világosabban látják, hogy a Szovjetunió kedvező magatartást tanúsít a kereskedelmi kapcsolat megteremtése iránt az összes országgal s ezzel újból bebizonyítja következetes politikáját, amely szerint lehetséges a különböző rendszerek közötti békés együttműködés és együttműködés.

Nyugat-Németország felfegyverzése elleni harcunkban mind hatalmasabb csapásokat kell mérnünk az amerikai imperialistákra.

Nyugat-Németország felfegyverzése és az „európai hadsereg” elleni kampányunkat még erősebben kell folytatnunk.

Nekünk, kommunistáknak a Nyugat-Németország felfegyverzésére irányuló javaslatokkal szembe kell helyoznunk a Szovjetunió békejavaslatait.

A béke megvédésének kérdése elsőrendű fontossága.

Harcunkban nem kell megfélemednünk Sztálin elvtárs következő szavairól: „A béke fennmarad és megszilárdul, ha a népek saját kezükbe veszik

és mindvégig megvédik a béke megőrzésének ügyét.”

A február 12-i sztrájkjal kapcsolatban Jacques Duclos elvtárs kijelentette:

A február 12-i sztrájkot úgy kell tekinteni, mint „a magasabb politikai fokra emelkedett harcunk kiindulópontját.”

Befejezésül Jacques Duclos kijelentette:

„Látjuk tehát a franciaországi amerikai politika válságának távlatait. Minél szélesebb tömegeket kell harcra egyesítenünk és világos politikai távlatokat kell nyitnunk a munkások előtt. Így megteremtjük az új politikai irány és a demokratikus kormány megalakításának lehetőségét. Olyan kormányt akarunk, amely helyreállítja a nemzeti függetlenséget, megvédi a békét és a társadalmi vívmányokat, biztosítja az ország gazdaságának helyreállítását és a demokratikus szabadság tiszteletben tartását.

Előre, elvtársak, nagy tanítómesterünk, Sztálin elvtárs hű tanítványaiaként! Előre az a szilárd elhatározással, hogy ha a munkásosztály és a nép érdekeiért, nemzeti függetlenségünkért és a béke megvédéséért úgy harcolunk, mint az igazi kommunisták, ha méltók leszünk szeretett Maurice Thorez elvtársunk példájához, erőfeszítéseinket hamarosan nagyszerű sikerek koronázzák és megnvülünk előtérbe a szocializmus felé vezető utat! — fejezte be beszédét J. Duclos elvtárs.

A FRANCIA GYARMATI HATÓSÁGOK INTERNÁLJAK A TUNISZI HAZAFIAKAT

PARIZS. — (Agerpres.) A TASS közli: A párizsi újságok jelentik, hogy Tuniszban továbbra is feszült a helyzet.

A „Humanité” című újság közli a tuniszi Kommunista Párt tiltakozó nyilatkozatát, amelyben a Párt állást foglal a tuniszi hazafiak letartóztatása ellen, akiket a francia gyarmati rendőrség börtönbe vet. A Párt tiltakozik a tuniszi nép nemzeti felszabadító mozgalma vezetőinek deportálása ellen is.

A főkormányzó székhelyéről származó hivatalos jelentésekre hivatkozva a „Humanité” közli, hogy a tuniszi-francia hatóságok újabb koncentrációs táborokat létesítettek, amelyekbe a tuniszi hazafiakat internálják.

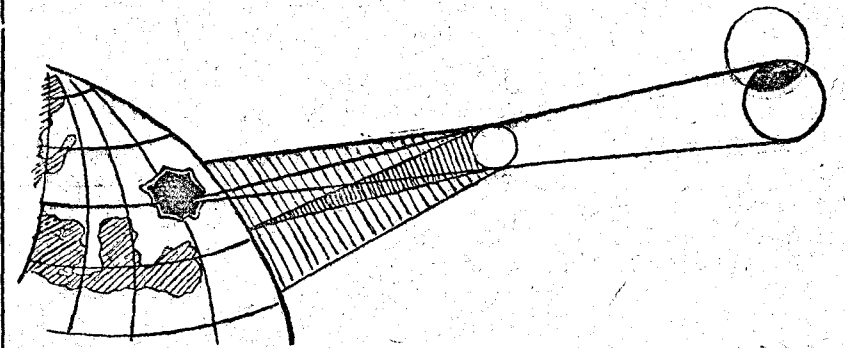
Február 25-én részleges napfogyatkozás lesz

Február 25-én ritka természeti jelenséget, részleges napfogyatkozást láthatunk. Ezzel kapcsolatban szükségesnek tartjuk, hogy a nap és holdfogyatkozások tudományos magyarázatát röviden vázoljuk.

Az embernek, hogy ura lehessen a természetnek, meg kell ismernie a világot, a természeti jelenségeket. Az ősember tudása, éppúgy, mint munkaeszköze is, kezdetleges volt. Így a természeti erőkkel szemben érzett tehetetlensége kialakította benne a természetfeletti erőkbe vetett hitet. A természeti jelenségeit természetfeletti erőknek tulajdonította. Amint fejlődtek az ember munkaeszközei, megnőtt a természetfeletti hatalma is és így a természet is egyre inkább megismerhetőbbé vált számára. Az emberek a csillagászatban terén is minél több tapasztalatot szereztek. Megtanulták a nappali és éjszakai tájékozódást, s a földművelésre, valamint a hajózásra alkalmas időpontokat is. Az osztály-

lesz. Az árnyékkupon kívül eső helyeken a napfogyatkozás csak részleges, vagyis az előbb említett fekete korong a Nap tányérját csak részben takarja el.

Az árnyékkup azonban csak akkor esik pontosan a Földre, ha hossza ugyanakkora, mint a Holdnak, a Földtől való távolsága. Ha az árnyékkup hossza rövidebb, akkor az árnyékkup csúcsa már nem érinti a Földet. Így azok az emberek, akik az árnyék csúcsa alatt élnek, úgy látják, hogy a fekete korong csak a Nap közepét takarja el, a szélét nem, tehát ott a Napból csak egy fényes gyűrűt látnak. Ebben az esetben gyűrűs napfogyatkozás van. Minden teljes napfogyatkozás részleges napfogyatkozással kezdődik és végződik. Maga a teljes napfogyatkozás is csak rövid ideig tart, az egész Földön általában legfeljebb 4 óra 35 percig. Egy és ugyanazon helyen legfeljebb 8 percig tarthat.

A Hold árnyékkupja rávetődik a Napra és elsötétíti annak egy részét.

társadalomban azonban a tudomány a kiváltságos osztályé volt, a dolgozók elől elzárták azt, miután érdekük volt, hogy azok továbbra is a babonák sötéttségében éljenek és higgyenek a természetfeletti erőben. Voltak tudósok, akik megpróbálták a tudomány igazságait hirdetni, de a pápa inkvizitorai elhallgattatták őket, így Giordano Brunot máglyán égették el.

A nép ellenségei ma is arra használják fel a szokatlan természeti jelenségeket, hogy az emberek tudatába félelmet hintsenek el. A tudomány azonban arra törekszik, hogy megszüntesse ezeket a babonás hiedelmeket és a rendkívüli természeti jelenségeket megmagyarázza, érthetővé tegye. Ilyen természeti jelenség lesz a február 25-iki napfogyatkozás is.

Régen a napfogyatkozások különösen nagy rémületet váltottak ki az emberekben, miután a nap fokozatosan elsötétül és teljes napfogyatkozás esetén, sötétség támad, mintha késő este lenne.

A tudomány a Nap, a Föld és a Hold formájának, nagyságának és mozgásának megismerésével magyarázatot ad erre a jelenségre is. Tudjuk, hogy mindhárom égitest gömbölyű alakú. A Nap hatalmas nagyságához képest a Föld és a Hold sokkal kisebbek. Mindhárom saját pályáján kering és saját tengelye körül forog. Amikor tehát a három égitest a pályájukon való keringése közben olyan helyzetet foglal el, hogy mindhárom egyvonalba esik, mégpedig úgy, hogy a Nap és a Föld között a Hold van, akkor a Hold árnyékkupot vetít a Földre. Ez az árnyékkup, a Föld saját tengelye körüli forgása következtében a Föld különböző pontjain halad keresztül, mindaddig, amíg a három égitest egyvonalba van. Ezen a helyeken teljes napfogyatkozás van, vagyis azokon a helyeken, ahol az árnyékkup áthalad, az emberek úgy látják, hogy a nap korongját egy fekete korong fokozatosan teljesen eltakarja. Ezért sötétség

A február 25-i napfogyatkozás alkalmával, ahol az árnyékkup a Földre áthalad, vagyis ahonnan nézve a Hold tökéletesen elfedi — mintegy 200 kilométer szélességű lesz. Kezdődik Nyugat-Afrika Atlanti-óceáni partján, az egyenlítő táján, északkeleti irányban átszeli Szudánt, onnan tovább tartva a Káspi-tenger déli medencéjéig terjed, majd átszeli Dél-Turkmeniát és a keleti hosszúság 100 és az északi szélesség 55-fokánál végződik. Hazánk és tartományunk a fél árnyék övezetében esik, tehát felhőtlen, tiszta idő esetén mi csak részleges napfogyatkozást láthatunk. Kolozsváron a napfogyatkozás 10 óra 43 perckor kezdődik és 12 óra 40 perckor ér véget.

A napfogyatkozáshoz hasonló jelenség a holdfogyatkozás. Holdfogyatkozás akkor következik be, amikor a Föld árnyéka eltakarja a Holdat. Ez lehet részleges, vagy teljes, aszerint, hogy részben vagy egészben eltakarja a holdat.

A nap és holdfogyatkozásokat a csillagászok ma már teljes pontossággal ki tudják számítani. Így a szovjet csillagászok már előre meghatározták, hogy 1954-ben és 1961-ben újabb napfogyatkozások lesznek. Kiszámították azt is, hogy az első napfogyatkozás, mely Moszkvában teljesen fog látszani, 2126 október 16-án délelőtt 11 órakor lesz. A nap és holdfogyatkozásoknak a tudományos kutatások terén nagy jelentősége van. Az első következtetés, amit ezekből a jelenségekből levontak, az volt, hogy a Föld kör alakú, később pedig a fény sebességét is ezzel sikerült kiszámítani.

A tudománynak nagy utat kellett megtennie, amíg a természet minden titkára behatolhatott. A tudománynak a népet kell szolgálnia és a népek csak akkor állíthatják szolgálataikba a tudomány vívmányait, ha sorsuk irányítását saját kezükbe veszik.

A február 25-iki napfogyatkozás és annak tudományos megismerése dolgozó népünk körében meg fogja erősíteni a tudományba vetett hitet, a miszticizmus ellen, a tudományos gondolkodás megerősödéséért folyó harcban.

A lisszaboni értekezlet kudarcától félnek a háborús uszítók

LISSZABON. — (Agerpres.) Lisszabonban szerdán nyitották meg az Atlanti Tömb tanácsának ülését. Az amerikai háborús uszítók lázas tevékenységet végeztek az ülészek előkészítésére, attól féltek, hogy az imperialisták közötti ellentétek miatt nehogy kudarcba fulladjon az értekezlet, mint ahogy az előbbi, az ottawai és római ülésszakokkal történt.

Az amerikai diplomácia élenjárói még jobban kiszélesítették zsarolásukat és még nagyobb nyomást gyakoroltak az értekezlet résztvevőire, akiket azzal fenyegettek, hogy csökkentik a számukra nyújtott katonai segítyt.

A lisszaboni értekezlet iránti amerikai félelem nem alaptalan. Az értekezlet napirendjén olyan pontok szerepelnek, amelyek újabb nézeteltéréseket idézhetnek elő a támadó At-

lanti Tömb résztvevői között. A fasiszta német hadsereg feltámasztásán kívül, az amerikaiak rá akarják kényszeríteni a nyugateurópai szolgálkormányokra a háborús kiadások újabb növelését, valamint a nyugati országok területén újabb amerikai katonai támaszpontok létesítését.

A szolgálkormányok viszont félnek a népek ellenállásától. A „France Presse” jelenti, hogy az Atlanti Tanács elnöke, Lester Pearson ama reményét fejezte ki, hogy az Atlanti Tömb tagállamai elfogadják a programot, amelyet az amerikai háborús uszítók erőszakkal rájuk, de kénytelen volt elismerni, hogy ez „a résztvevő országok egyik-másikánál nehézségekbe ütközik majd.”

A lisszaboni értekezlet, rendezői számára kedvezőtlen kilátások között nyílt meg.

